

5621/02.06.01.03/2024

**Salon kaupunki
Rakennus- ja ympäristölautakunta
Tilinpäätös 2024**

Sisällysluettelo

1.	Rakennus- ja ympäristövalvonta.....	3
2.	Rakennusvalvonta	4
3.	Ympäristönsuojelu	7
4.	Ympäristöterveydenhuolto	9
5.	Maaseutupalvelut	12
6.	Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	14
7.	Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	14

1. Rakennus- ja ympäristövalvonta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakennusvalvonnassa valmistauduttiin uuden rakentamislain voimaantuloon. Alkuvuodesta oli tarkastajavajetta ja henkilöstössä on tapahtunut vaihdoksia vuoden aikana.

Salon kaupungin uudet ympäristönsuojelumääräykset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 5.2.2024 § 6 ja ne tulivat voimaan 1.6.2024. Edistämishankkeista mm. Holstenkosken padon purkuhanke päättyi ja Nairassuon ennallistamista jatkava Helmikunnat 3 alkoi.

Ympäristöterveydenhuollossa valmistauduttiin pitkäaikaisen esihenkilön vaihtumiseen. Ympäristöterveyspäällikkö Riitta Suutarin jatkajaksi valittiin eläinlääketieteen lisensiaatti ELL Noora Hinkka. Pieneläinpäivystys kilpailutettiin Varsinais-Suomen alueella ja uudeksi toiminnanharjoittajaksi valittiin Papuvet Oy. Kesäkuussa Salossa selvitettiin laajaa ruokamyrkytys epidemiaa, joka vaati runsaasti elintarvikevalvonnan resursseja

Maaseutupalvelut muutti Halikon virastotaloon loppukesällä. Viljelijöiden tukihakuun ja ilmoituksiin tarkoitettu Vipumobiili otettiin käyttöön. Saloon kohdistunut maataloustukihaun laadunvalvonta työllisti kesän ja loppuvuoden aikana sekä viljelijöitä että hallintoa. Laadunvalvonnan myötä Salon maaseutupalvelut saivat selvitettäväkseen noin 1.000 hallinnan tarkastusta muun työn lisäksi.

Riskit ja epävarmuustekijät

Yllättävät ja ennakoimattomat työtehtävät (mm. maatalouden laadunvalvonta ja ruokamyrkytys epidemia) edellyttävät nopeaa reagointia ja joustavuutta. Huoltovarmuuskeskus ohjeisti valtakunnallisesti kaikkia rakennusvalvontoja kriittisten kohteiden asiakirjojen suojaamisesta hybridivaihtokuttamiselta. Varautumista erilaisiin kriisitilanteisiin myös harjoiteltiin vuoden mittaan ja valmiussuunnittelua kehitettiin eteenpäin.

Eläinlääkäripulasta johtuen sijaisten saaminen on ajoittain ollut hankalaa ja aiheuttanut paljon ylimääräistä järjestelytyötä. Kesäkuussa 2024 kaupungin molempiin valvontaeläinlääkärin virkoihin oli rekrytointi käynnissä, mutta se johti vain yhden valvontaeläinlääkärin viran täyttöön osa-aikaisesti. Kesän aikana ei kaupungilla ollut valvontaeläinlääkäriresurssia ollenkaan käytettävissä ja akuutit valvontatehtävät hoidettiin kaupungineläinlääkärien ja ympäristöterveyspäällikön voimin. Uuden rekrytointiprosessin myötä myös toinen valvontaeläinlääkärin virka saatiin täytettyä 1.1.2025 alkaen. Syksyn 2024 aikana kyseistä virkaa hoidettiin sijaisjärjestelyin.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7000 Rakennus ja ymp.valvonta	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	0	1	1	1	0	100,0	0
Tuet ja avustukset	0	1	1	1	0	100,0	0
Toimintakulut	-45 519	-3	-45 522	-44 127	-1 394	96,9	-26 127
Henkilöstökulut	-31 989	0	-31 989	-32 096	107	100,3	-13 205
Palkat ja palkkiot	-29 938	0	-29 938	-29 256	-682	97,7	-12 133
Henkilösivukulut	-2 051	0	-2 051	-2 840	789	138,5	-1 072
Eläkekulut	-1 794	0	-1 794	-2 531	737	141,1	-845
Muut henkilösivukulut	-257	0	-257	-308	51	120,0	-227
Palvelujen ostot	-12 030	-3	-12 033	-12 032	-1	100,0	-8 487
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0	-29
Muut toimintakulut	-1 500	0	-1 500	0	-1 500	0,0	-4 406
Toimintakate	-45 519	-1	-45 520	-44 126	-1 394	96,9	-26 127

7000 Rakennus ja ymp.valvonta	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Vuosikate	-45 519	-1	-45 520	-44 126	-1 394	96,9	-26 127
Tilikauden tulos	-45 519	-1	-45 520	-44 126	-1 394	96,9	-26 127
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-45 519	-1	-45 520	-44 126	-1 394	96,9	-26 127

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Rakennus- ja ympäristölautakunta					
Kokoukset	10		10	11	9
Käsitellyt asiat	150		150	155	135
Kulut €	33 395		33 395	30 288	22 667
€/asia	223		223	195	168
€/kokous	3 340		3 340	2 753	2 519
Osaston hallinto					
Kulut €	12 924	3	12 927	16 743	5 255
Vakinaista henkilöstöä				0,1	0,1
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	41 630		41 630	53 173	34 996

2. Rakennusvalvonta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakentamisen luvittaminen

Vireille tulleet luvat	631 kpl	(2023: 534 kpl)
Käsitellyt luvat	527 kpl	(2023: 477 kpl)
Keskikäsitelyaika*	29 vrk	(2023: 23 vrk)
Katselmukset	1.077 kpl	(2023: 1.073 kpl)

*Huomioitavaa on, että tilastollinen käsittelyaika sisältää mm. lausuntoajat ja myös sen ajan, jonka asiakas käyttää luvan täydentämiseen.

Rakennetun ympäristön valvonta

(mm. luvaton rakentaminen, luvan/määräysten vastainen rakentaminen, rumentava ulkoveras-tointi, hulevesihaitat yms.)

Vireille tulleet uudet valvontakohteet	104 kpl	(2023: 59 kpl)
Käsitellyt valvontakohteet	74 kpl	(2023: 83 kpl)
Keskikäsitelyaika*	119 vrk	(2023: 227 vrk)

*Indeksinomainen. Hallintopakko lakisäätöisenä menettelynä on prosessina aikaa vievä.

Lupapiste Kauppa ja Digitointi

Myydyt asiakirjat	1.854 kpl	(2023: 2.102 kpl)
Digitoidut luvat	1.353 kpl	(2023: 1.477 kpl)
Digitoidut asiakirjat	17.746 kpl	(2023: 20.098 kpl)

Lupapiste Neuvontapyyntöt*

Keskimääräinen vastausaika	6 vrk
Lukumäärä yhteensä	80 kpl

* Huom.! Raportointi otettu käyttöön 1.6.2024 eteenpäin.

Uusi Rakentamislaki

Uusi rakentamislaki hyväksyttiin viiveellä eduskunnassa maaliskuussa 2023. Lakiin alettiin valmistella korjaussarjaksi kutsuttua muutosta pian lain alkuperäisen hyväksymisen jälkeen. Korjaussarja hyväksyttiin eduskunnassa joulukuussa 2024. Laki astui pääosin voimaan 1.1.2025. Rakentamislain uudistaminen jatkuu edelleen ja tuunaussarjaksi kutsuttu muutos on valmisteilla. Rungas määrä rakentamislain mukaisia asetuksia on edelleen antamatta, koska asetuksia ei ole voitu valmistella lakimuutoksen ollessa vireillä. Lisäksi pääministeri Orpon hallitusohjelmaan kirjattu rakennusvalvontauudistus on käynnistynyt loppuvuonna 2024 valmistelutyöryhmän perustamisella. Tavoitteena on valtakunnallinen rakennusvalvontauudistus, jota koskeva lainsäädäntöuudistus valmistuisi ja toimeenpano aloitettaisiin vielä tällä hallituskaudella. Samaan aikaan rakennusvalvontojen tulee jatkaa rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain toimeenpanoon (RYHTI).

Keskeneräinen ja puutteellinen lainsäädäntö on hankaloittanut merkittävästi rakentamislain toimeenpanoa ja siihen valmistautumista. Lakia muutettiin keskeisiltä osin vain hetki ennen lain voimaantuloa, joten lain soveltamiselle ja tulkitsemiselle on näiltä osin jäänyt hyvin vähän aikaa.

Salon rakennusvalvonta osallistui ympäristöministeriön ja kuntaliiton organisoimaan ”Rakentamislain toimeenpanon tukiprojektiin” 31.5.2023-31.12.2024. Projekti toteutettiin klinikkatyöskentelynä ja projektissa valmisteltiin mm. yhteistä rakennusjärjestys- ja taksamallia. Lisäksi rakennusvalvonta on osallistunut aktiivisesti erilaisiin lakiuudistusta koskeviin tiedotus-, koulutus- ja keskustelutilaisuuksiin.

Kuntien tulee uusia lakimuutoksen vuoksi mm. hallintosääntö, taksa, delegointipäätökset ja rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen uusimiselle on laissa annettu kahden vuoden siirtymäaika. Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 2.10.2024 § 113 rakennusjärjestyksen uusimistyön käynnistämisestä ja työryhmän nimeämisestä. Salon kaupunginvaltuusto hyväksyi uudistetun hallintosäännön kokouksessaan 2.12.2024 § 95 ja rakennus- ja ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 11.12.2024 uudesta rakennusvalvontaviranomaisen taksasta (§ 144) ja -delegoinneista (§ 145).

Muita keskeisiä lakimuutoksesta johtuvia muutoksia rakennusvalvonnan prosesseihin ovat olleet mm. lupatyypin muutos, päätösten antaminen kuuluttamalla ja muutoksenhakuun liittyvät muutokset. Rakennuslupa, toimenpidelupa sekä toimenpideilmoitus korvautuvat uudessa laissa yhdellä lupamuodolla, eli rakentamisluvalla. Uudessa laissa lupapäätökset annetaan kuuluttamalla, kun aikaisemmin päätökset on annettu julkipanolla. Oikaisuvaatimuksen muutoksenhaku-aika pitenee 14 vuorokaudesta 30 vuorokauteen ja jatkossa oikaisuvaatimukset käsittelee alkuperäisen päätöksen tehnyt viranhaltija. Päätös-, kuulutus- ja muutoksenhakupohjat ja prosessit on tullut uudistaa em. muutosten johdosta.

Lakimuutoksen johdosta on rakennusvalvonnan ohjelmistoihin tullut tehdä lain edellyttämät muutokset. Uuden lain tulkitseminen on osoittautunut haastavaksi, mikä on hankaloittanut ohjauksen ja neuvonnan antamista kuntalaisille ja muille viranomaisille sekä yhteistyökumppaneille, joilla on rajapintaa rakennusvalvonnan kanssa.

Digitointiprojekti 2024

Vuonna 2023 aloitettua rakennusvalvonnan paperiarkiston digitoinnin ulkoistamishanketta jatkettiin vuonna 2024. Hankinnan arvo jäi budjetin vuoksi edelleen vähäisen hankinnan rajan alle. Ulkoisena palveluna digitointiin noin 180 lupaa (2023: 200 lupaa).

Henkilöstö/rekrytointi

Alkuvuonna on ollut niin ennakoitua kuin ennakoimatontakin henkilöstövajetta etenkin tarkastajien osalta. Tarkastusinsinöörin rekrytointi jouduttiin aloittamaan alusta helmikuussa. Uusi tarkastusinsinööri aloitti huhtikuussa. Rakennusvalvonnassa oli rakennusarkkitehtiopiskelija (AMK) harjoittelijana touko-kesäkuussa. Lupasihteerin sijaisen rekrytointi aloitettiin toukokuussa ja sijainen aloitti elokuussa. Tarkastusrakennusmestarin rekrytointi aloitettiin syyskuussa ja uusi tarkastusrakennusmestari aloitti joulukuun alussa.

Muuta

Rakennustyön keskeyttämisiä käsiteltiin rakennus- ja ympäristölautakunnassa yksi (1) kappale vuonna 2024 (2023: 0 kpl). Kaavalausuntoja rakennusvalvontaviranomainen antoi vuonna 2024 yhteensä kahdeksan (8) kappaletta (2023: 5 kpl). Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamislupahakemuksia ei käsitelty yhtään kappaletta rakennus- ja ympäristölautakunnassa vuonna 2024 (2023: 4 kpl).

Riskit ja epävarmuustekijät

Uusi rakentamislaki on osoittautunut lainvalmistelun osalta puutteelliseksi monelta osin. Laki on ollut keskeisiltä osin muutettavana aivan lain voimaantulon kynnyksellä. Rakennusvalvonnoille on jäänyt kohtuuttoman vähän aikaa valmistautua lain voimaantumiseen. Asetuksien valmistelu on ministeriössä ja valtioneuvostossa kesken. Edelleen itse laissa on keskeisiä epävarmuuksia, jotka vaikuttavat valtakunnallisesti jopa lupien oikeusvarmuuteen. Yleisesti lain tulkinta on ollut haastavaa ja lainsäätäjän pykäläkohtainen tahtotila jää usein epäselväksi. Pysyviä tulkintoja saadaan vasta oikeuskäytännön myötä, mikä vie vuosia. Selvää on, että kaikki tämä on hankaloittanut ja tulee hankaloittamaan rakennusvalvontojen toimintaa laajasti.

Rakentamisessa on ollut valtakunnallisesti jyrkkää taantumaa, joten rakennuslupien määrän ja niistä kertyvien tuottojen ennakoitiin oli haastavaa. Rakennuslupia on Salossa kuitenkin haettu enemmän kuin edellisenä vuonna ja luvista kertyneitä tuloja on myös ollut enemmän kuin edellisenä vuonna. Lupatuotoissa päästiin noin 90 prosenttiin talousarviossa arvioidusta.

Digitoinnissa on viimeistään nyt havaittu, ettei ulkopuolisilla toimijoilla voi edellyttää rakennusvalvonnan pysyväisarkistointiin liittyvää kansallisarkiston määrittelemää ja arkistolain säätelämästä asiakirjojen järjestämistä, nimeämistä tai metatiedottamista. Jatkossa ulkoisissa hankinnoissa kannattaa keskittyä ainoastaan aineiston skannaamiseen koko digitoinnin ja pysyväisarkistoinnin sijaan. Tämä lisää oman työn osuutta, ja riskinä ja epävarmuutena on määräaikainen vaihtuva henkilökunta ja sen osaamisen perehdyttäminen ja toisaalta pysyvän henkilökunnan riittäminen projektien tuomaan lisätyöhön.

Henkilöstön vaihtuvuus on lisännyt perehdyttämisen tarvetta ja rekrytoinnit vievät aikaa muulta toiminnalta. Alkuvuonna oli henkilöstövajetta, joka on vaikuttanut mm. lupien käsittelyaikoihin. Tuntumana on, että luvan hakijat eivät tällä hetkellä kiirehdi heiltä edellytetyjen luvan täydennysten kanssa, toisin sanoen aloittamisella ei ole tällä hetkellä samanlaista kiirettä kuin aikaisemmin. Myös tämä pidentää lupien käsittelyaikaa, eikä rakennusvalvonta voi vaikuttaa asiaan.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7005 Rakennusvalvonta	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	351 000	21 852	372 852	337 719	35 132	90,6	253 996
Myyntituotot	6 000	0	6 000	7 535	-1 535	125,6	10 559
Maksutuotot	345 000	0	345 000	307 673	37 327	89,2	243 437
Tuet ja avustukset	0	21 852	21 852	22 511	-659	103,0	0
Toimintakulut	-767 244	-40 590	-807 834	-802 408	-5 426	99,3	-656 592
Henkilöstökulut	-597 344	-35 531	-632 875	-665 402	32 527	105,1	-516 185
Palkat ja palkkiot	-488 477	-29 542	-518 019	-540 443	22 424	104,3	-421 698
Henkilösivukulut	-108 867	-5 989	-114 856	-124 959	10 103	108,8	-94 487
Eläkekulut	-94 994	-5 989	-100 983	-108 186	7 203	107,1	-80 426
Muut henkilösivukulut	-13 873	0	-13 873	-16 773	2 900	120,9	-14 061
Palvelujen ostot	-149 130	-5 059	-154 189	-117 938	-36 251	76,5	-128 563
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 550	0	-6 550	-9 189	2 639	140,3	-4 019
Muut toimintakulut	-14 220	0	-14 220	-9 878	-4 342	69,5	-7 825
Toimintakate	-416 244	-18 738	-434 982	-464 688	29 706	106,8	-402 595

7000 Rakennus ja ymp.valvonta	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Vuosikate	-416 244	-18 738	-434 982	-464 688	29 706	106,8	-402 595
Tilikauden tulos	-416 244	-18 738	-434 982	-464 688	29 706	106,8	-402 595
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-416 244	-18 738	-434 982	-464 688	29 706	106,8	-402 595

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Rakennusvalvonta					
Käsitellyt rakentamisen luvat, kpl	550		550	527	477
Käsitellyt valvontakohteet, kpl	120		120	74	83
Kulut €	802 960	40 590	843 550	838 246	691 529
€/käsitelty lupa	1 241		1 534	1 352	1 232
€/käsitelty valvontakohte	1 004		1 054	1 699	1 250
Vakinaista henkilöstöä	10,0		10,0	10,0	8,3
Tuotot €	351 000	21 852	372 852	350 827	273 156
Tilastotiedot					
Myönnetyt luvat yhteensä	Lukumäärä			527	477
uudisrakennuslupia	Lukumäärä			113	108
muutoslupia	Lukumäärä			155	95
muuta lupia	Lukumäärä			259	274
Luvissa myönn. rakenn.yht.	Lukumäärä			377	316
asuinrakennukset	Lukumäärä			19	21
liikeyrakennukset	Lukumäärä			0	1
teollisuusrakennukset	Lukumäärä			7	6
maatalouden tuotantorak.	Lukumäärä			17	5
vapaa-ajan rakennukset	Lukumäärä			13	10
muut rakennukset	Lukumäärä			321	273
Luvissa myönn. asunnot yht.	Lukumäärä			35	74
pientalo-,paritaloasunnot	Lukumäärä			25	25
rivitaloasunnot	Lukumäärä			8	12
kerrostaloasunnot	Lukumäärä			2	35
muut asunnot	Lukumäärä			0	2
Uudisrakennuslupien tilavuus	1000 m ³			138	65
Uudisrakennuslupien kerrosala	1000 m ²			28	16
Valmistuneet rakennukset yht.	Lukumäärä			440	455
Valmistuneet asunnot yht.	Lukumäärä			37	48
pientalo-,paritaloasunnot	Lukumäärä			27	24
rivitaloasunnot	Lukumäärä			6	1
kerrostaloasunnot	Lukumäärä			2	21
muut asunnot	Lukumäärä			2	2
Valmist. rakennusten tilavuus	1000 m ³			176	223
Valmist. rakennusten kerrosala	1000 m ²			37	41
Tarkastuskäynnit	Lukumäärä			1 077	1 073

3. Ympäristönsuojelu

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Ympäristönsuojelu toimi suuren osan vuodesta täydellä henkilöstöllä. Maaliskuussa aloitti uudessa virassa ympäristönsuojelusuunnittelija, jonka tehtävät keskittyvät edistämistehtäviin ja vesilain valvontaan. Ympäristönsuojelussa oli vuoden aikana kolme palkatonta AMK-opiskelijaa suorittamassa opintoihinsa kuuluvaa harjoittelua. Kaupungin mahdollistamaa etätyövaihtoehtoa käytettiin ympäristönsuojelussa runsaasti.

Lupa- ja valvonta-asiat:

Vuoden aikana myönnettiin kolme ympäristölupaa, joista kaksi oli olemassa olevan luvan muutoksia. Yhteiskäsittelylupia myönnettiin kaksi ja maa-ainelupia kaksi. Lisäksi käsiteltiin yksi eläinsuojan ilmoitus. Vuoden lopussa vireillä oli yksi maa-ainelupahakemus ja yksi eläinsuojan ilmoitus. Maa-ainelupien loppumaisemointeja hyväksyttiin 7 kpl. Rakennus- ja ympäristölautakunta käsittelee vuoden aikana 53 ympäristönsuojelun asiaa, joista 19 oli lausuntoja muille viranomaisille.

Ympäristönsuojelussa tehtiin vuoden aikana 40 viranhaltijapäätöstä, joista 16 oli meluilmoituspäätöksiä, ja 19 oli poikkeamisia ympäristönsuojelumääräyksistä, jotka koskivat käytöstä poistettujen öljysäiliöiden jättämistä maahan. Lisäksi viranhaltijat antoivat kaupungin sisäisiä lausuntoja 42 kpl.

Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista saatiin toteutettua 59 prosenttia. Maa-ainestöton lupavalmistelu ja valvonta, joka on lain mukaan tehtävä joka vuosi, vie huomattavan osan yksikön valvontaresursseista mutta se myös tuottaa suurimman osan ympäristönsuojelun tuloista.

Haja-asutuksen jätevesivalvontaa tehtiin vain asukasilmoitusten perusteella.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi uudet ympäristönsuojelumääräykset 5.2.2024 ja ne astuivat voimaan 1.6.2024.

Edistämistehtävät:

Merkittävimmät hankkeet, joissa ympäristönsuojelun asiantuntijatyötä käytettiin, olivat:

- Varsinais-Suomen Helmikunnat 2 -hanke 2023-2024 päättyi loppuvuodesta. Hankkeessa toteutettiin laidunnus uhanalaisten perinnebiotooppien hoitamiseksi Nakolinnaan ja Perniön Somerikkoon, kunnostettiin Nairassuolla korpialue ja inventoitiin pienvesiä. Hankkeeseen annettiin työpanosta ympäristönsuojelusta ja viheralueuutiimistä.
- Valonian ja Tapion koordinoima Kuntien METSO rantajatkumot (Ranta-METSO) 2023-2025 -hanke jatkui. Ympäristönsuojelusta ja maankäyttöpalveluilta tuli hankkeeseen työpanosta.
- Aneriojoen Holstenkosken padon purkuhanke päättyi. Ympäristönsuojelu edusti kaupunkia lupvanhaltijana mm. hankkeen ohjausryhmässä.
- Matildan patohanke jatkui. Salon kaupungin Infrapalvelut on hankkeen päätoteuttaja.
- Halikonlahti 2024-2025 selvityshanke alkoi. Hankkeen tavoitteena on parantaa Halikonlahden tilaa sekä edistää vesiensuojelun toteutumista alueella aktivoimalla alueellisia toimijoita.
- Varsinais-Suomen Helmikunnat 3 alkoi kesäkuussa. Hankkeessa inventoidaan ja kunnostetaan puroja ja jatketaan jo aloitettua Nairassuon ennallistamista.

Ympäristönsuojelu koordinoi jälleen Mahanpurua muovista hankkeeseen osallistumisen. Infrapalvelut asensi ja poisti tarrat elokuussa. Erilaisia talkoita, joissa kerättiin roskia tai torjuttiin vieraslajeja, järjestettiin neljä kertaa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Maa-ainesten ottoon liittyvien lupahakemusten määrä kääntyi laskuun ja lupatuloja ei tullut ennakoitua mukaisesti. Tarmokkaasta ennakkoneuvottelumenettelystä huolimatta hakemuksia jätetään puutteellisina, mikä on johtanut käsittelyaikojen pitenemiseen. Vuonna 2024 yhtään lupaa ei saatu käsiteltyä alle 10 kuukaudessa. Henkilöstöresurssin yllättävä muutos oli jälleen toteutunut riski. Vakituisten henkilökunnan tilalle saatavat sijaiset eivät pysty yhtä tehokkaaseen toimintaan, kuin vakihenkilöstö. Yksi ympäristönsuojelutarkastaja irtisanoutui vuoden lopussa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7100 Ympäristön-suojelu	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	120 000	2 935	122 935	112 893	10 043	91,8	123 065
Maksutuotot	120 000	0	120 000	99 720	20 280	83,1	107 977
Tuet ja avustukset	0	2 935	2 935	13 172	-10 237	448,7	15 089
Toimintakulut	-754 604	-5 269	-759 873	-711 187	-48 687	93,6	-634 465
Henkilöstökulut	-602 304	0	-602 304	-584 267	-18 037	97,0	-537 637
Palkat ja palkkiot	-492 552	0	-492 552	-473 756	-18 796	96,2	-437 440
Henkilösivukulut	-109 752	0	-109 752	-110 511	759	100,7	-100 197
Eläkekulut	-95 763	0	-95 763	-95 364	-399	99,6	-84 209
Muut henkilösivukulut	-13 989	0	-13 989	-15 147	1 158	108,3	-15 987
Palvelujen ostot	-117 300	-5 269	-122 569	-97 800	-24 770	79,8	-73 153
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 600	0	-4 600	-3 966	-634	86,2	-4 210
Avustukset	-15 000	0	-15 000	-15 000	0	100,0	-10 000
Muut toimintakulut	-15 400	0	-15 400	-10 153	-5 247	65,9	-9 466
Toimintakate	-634 604	-2 334	-636 938	-598 294	-38 644	93,9	-511 400
Vuosikate	-634 604	-2 334	-636 938	-598 294	-38 644	93,9	-511 400
Tilikauden tulos	-634 604	-2 334	-636 938	-598 294	-38 644	93,9	-511 400
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-634 604	-2 334	-636 938	-598 294	-38 644	93,9	-511 400

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Ympäristönsuojelu					
Tarkastukset, luvat, lausunnot ja ilmoitukset	400		400	467	355
Kulut €	779 794	5 269	785 063	737 010	659 858
€/suorite	1 949		1 963	1 578	1 859
Vakinaista henkilöstöä	9,0		9,0	8,5	7,5
€/asukas	15,11	0,10	15,21	14,49	12,79
Tuotot €	120 000	2 935	122 935	112 998	123 470
Tilastotiedot					
Lausunnot	Lukumäärä			89	48
Myönnetyt maa-ainesluvut	Lukumäärä			2	0
Myönnetyt ympäristö- ja yhteiskäsittelyluvat	Lukumäärä			7	3
Muut päätökset	Lukumäärä			54	51
Ilmoitukset	Lukumäärä			28	16
Valvontatoimenpiteet	Lukumäärä			287	237

4. Ympäristöterveydenhuolto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Salon ja Someron kaupunkien ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2023. Vuoden 2024 aikana työjärjestelyt saatiin jo hyvin toimiviksi ja toimintatavat yhdenmukaistettua.

Vuoden 2024 valvontasuunnitelmassa asetetut tarkastustavoitteet toteutuivat hyvin tupakkalain ja nikotiinikorvausvalmisteiden valvonnan osalta. Sen sijaan elintarvikevalvonnassa suunnitelmallisten tarkastusten toteuma (82 %) laski edellisvuodesta kaksitoista prosenttiyksikköä, mikä selittyy pääosin henkilöstöresurssin menetyksestä (osa-aikaisuus ja pitkä sairausloma) sekä kesäkuisesta laajasta ruokamyrkytysepidemiasta, joka vaati äkillisesti runsaasti elintarvikevalvonnan resursseja useiksi viikoiksi.

Terveydensuojelussa suunnitelmallisten tarkastusten määrästä (165 kpl) jäi tarkastamatta 32 prosenttia. Valvonnan toteumaksi v. 2024 tuli kuitenkin täysi 100 prosenttia. Tämä johtui lähinnä siitä, että 1) valvontasuunnitelmasta oli jäänyt virheellisesti pois 21 kpl vedenottamotarkastusta, jotka tehtiin vesilaitoksen valvontasuunnitelmalliseen tarkastukseen liittyen, ja että 2) osaan vuoden aikana ilmoitettuihin uusiin kohteisiin tehtiin heti tarkastus, joka tilastoitiin valvontasuunnitelman mukaisena tarkastuksena.

Terveydensuojelulain mukaisessa valvonnassa merkittävä osa tarkastuskäynneistä muodostuu valvontasuunnitelman ulkopuolisista käynneistä. Vuonna 2024 valvontasuunnitelman ulkopuolisten kohteiden osuus oli 32 prosenttia, mikä vaikeutti suunnitelmallisen valvonnan toteuttamista. Lisäksi terveydensuojeluvalvontaa työllistivät lausunnot ja muut selvitykset. Esim. sisäilmaan, talousvesiasioihin ja haittaeläimiin liittyvään neuvontaan ja ohjaukseen kului paljon tilastoissa näkymätöntä työaikaa. Yksikön oma majoitushuoneistoilmoituksia koskeva projekti tuotti viranomaisrekisteriin runsaasti uusia pienimuotoista majoitustoimintaa harjoittavia toimijoita, joihin osaan tehtiin heti tarkastus.

Eläinlääkäreiden virka-aikana hoitamista potilaista 85 prosenttia muodostui pieneläinkäynneistä vastaanotolla ja 15 prosenttia tilakäynneistä. Virka-aikaan tapahtuneista tilakäynneistä 44 prosenttia oli kunnaneläinlääkäreiden tekemiä terveydenhuoltokäyntejä. Eläinlääkärien vastaanotto toimintaa jouduttiin supistamaan erityisesti loma-aikana ajoittaisista sijaisten saatavuushaasteista johtuen. Kaikki kaupungineläinlääkäreiden tuotantoeläinten terveydenhuoltosopimuskäynnit kuitenkin pystyiin hoitamaan sekä tarjoamaan kiireellinen eläinlääkärinapu. Perniön eläinlääkärin toimipiste on ollut suljettuna kesästä 2024 asti, sillä virkaa ei ole täytetty edellisen osa-aikaisen sijaisuuden päätyttyä. Jotta päivystysrasite ei kasvanut kaupungin muilla eläinlääkäreillä, Perniön eläinlääkärin päivystysvuoroihin pyrittiin palkkaamaan ulkopuolinen sijainen. Eläinlääkäripulasta huolimatta virkaan kuuluviin päivystysvuoroihin löydettiin melko hyvin sijaisia syksyn 2024 aikana.

Lounais-Suomen alueen pieneläinpäivystyspalveluiden hankintasopimuksen kilpailutus oli avoinna 4.7.–21.8.2024, sillä voimassa oleva sopimus Eläinlääkäripalvelut Evidensia Oy:n kanssa oli päättyneenä 31.12.2024. Kilpailutuksen voitti uusi toimija, Papuvet Oy. Uusi sopimus on väliaikainen, sillä hankintapäätöksestä on tehty valitus markkinaoikeudelle.

Epäilyyn perustuvia eläinsuojelutarkastuksia tehtiin 96 kpl edellisvuotta enemmän huolimatta siitä, että molemmat valvontaeläinlääkärin virat olivat täyttämättä koko kesän. Valvontaeläinlääkäriresurssin puute on kuitenkin heijastunut ilmoituksenvarasien toiminnan valvontaan, jota ei käytännössä pystytty tekemään vuonna 2024.

Riskit ja epävarmuustekijät

Eläinlääkäripula hankaloittaa sekä sijaisten saamista ja vakinaisten virkojen täyttämistä ja vie resursseja esihenkilötyöltä. Erityisesti valvontaeläinlääkärien hyvä työllistyminen tarjoaa mahdollisuuden vaihtaa työnantajaa helposti ja syyt voivat olla moninaisia. Mikäli työntekijä ei koe esim. työnantajan tarjoamaa tukea työn kuormittavuuden purkamiselle riittävänä, työpariaan tai työpaikan ilmapiiriä sopivana, eläinlääkäri vaihtaa matalalla kynnyksellä uudelle työnantajalle. Praktikkoeläinlääkärien sijaisten vaatimukset ovat myös kasvaneet ja se heijastuu mm. heikentyneeseen halukkuuteen tehdä päivystyksiä juhlapyhinä sekä päivystyskorvausten suuruuteen.

Terveysvalvonnassa muuttuvat lainsäädännön vaatimukset lisäävät toimijoiden neuvonnan ja ohjauksen tarvetta sekä henkilöstön koulutautumisen tarvetta. Resurssipula ja siitä johtuva työkuorman kasvaminen rasittavat olemassa olevaa henkilöstöä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7200 Ympäristö- terv.huolto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	711 700	5 621	717 321	619 025	98 296	86,3	596 185
Myyntituotot	426 700	0	426 700	406 485	20 215	95,3	390 066
Maksutuotot	285 000	0	285 000	205 608	79 392	72,1	206 118
Tuet ja avustukset	0	5 621	5 621	6 932	-1 311	123,3	0
Toimintakulut	-1 353 462	-10 074	-1 363 536	-1 246 168	-117 369	91,4	-1 167 427
Henkilöstökulut	-1 151 182	0	-1 151 182	-1 051 459	-99 723	91,3	-1 015 790
Palkat ja palkkiot	-909 748	0	-909 748	-814 751	-94 997	89,6	-791 517
Henkilösivukulut	-241 434	0	-241 434	-236 708	-4 726	98,0	-224 273
Eläkekulut	-215 597	0	-215 597	-206 701	-8 896	95,9	-190 853
Muut henkilösivu- kulut	-25 837	0	-25 837	-30 007	4 170	116,1	-33 420
Palvelujen ostot	-147 620	-10 074	-157 694	-145 430	-12 264	92,2	-102 788
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-14 900	0	-14 900	-10 762	-4 138	72,2	-15 405
Avustukset	-5 000	0	-5 000	-6 060	1 060	121,2	-4 987
Muut toimintakulut	-34 760	0	-34 760	-32 457	-2 303	93,4	-28 457
Toimintakate	-641 762	-4 454	-646 216	-627 143	-19 073	97,0	-571 242
Vuosikate	-641 762	-4 454	-646 216	-627 143	-19 073	97,0	-571 242
Tilikauden tulos	-641 762	-4 454	-646 216	-627 143	-19 073	97,0	-571 242
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-641 762	-4 454	-646 216	-627 143	-19 073	97,0	-571 242

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Ympäristöterveydenhuolto					
Terveysvalvonnan tarkastukset ja lu- vat	750		750	709	713
Kulut €	609 844	4 742	614 586	581 432	531 989
€/tarkastus ja lupa	813		819	820	746
Vakinaista henkilöstöä	7,5		7,5	7,5	7,5
Tuotot €	351 700	2 642	354 342	340 805	329 439
Eläinlääkinnän tarkastukset ja käynnit	5 200		5 200	5 224	5 260
Kulut €	779 825	5 273	785 098	707 156	674 084
€/tarkastus ja käynti	149,97		150,98	135,37	128,15
Vakinaista henkilöstöä	7,5		7,5	6,5	6,5
Tuotot €	360 000	2 979	362 979	314 363	306 687
Löytöeläimet, lkm	50		50	25	46
Kulut €	15 569	59	15 628	10 324	14 078
€/löytöeläin	311		313	413	306
Tilastotiedot					
Terveysvalvonta					
Elintarvikelain mukaiset tarkastukset	Lukumäärä			245	285
EL:n mukaiset uudet huoneistot	Lukumäärä			73	75
Terv.suoj.lain muk.tarkastukset	Lukumäärä			165	221
TsL:n mukaiset uudet huoneistot	Lukumäärä			63	70
Tupakkalain muk.tarkastukset	Lukumäärä			32	36
Tupakanmyyntiluvat	Lukumäärä			6	5
LL:n mukaiset tarkastukset	Lukumäärä			18	21
Viranomaisnäytteet elintarvikkeista	Lukumäärä			23	46
Viranomaisnäytteet talousvedestä	Lukumäärä			160	164
Viranomaisnäytteet uimavedestä	Lukumäärä			93	168
Eläinlääkintähuolto					
Eläinsuojelutarkastukset	Lukumäärä			226	201
Eläintautikäynnit	Lukumäärä			38	34
Muut virkamatkot	Lukumäärä			0	3
Praktiikkakäynnit tiloille	Lukumäärä			767	873
Vastaanottokäyntejä	Lukumäärä			4 192	4 149

5. Maaseutupalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Maaseutupalveluiden keskeisin tehtävä on maataloustukien hallinnointi maksajavirastosopimuksen mukaisesti ja asiakkaiden palvelu aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti.

Vuonna 2024 maataloustukijärjestelmä, sen yksityiskohtien muutokset ja käyttöön otettu Vipumobiili edellyttivät runsaasti asiakasneuvontaa, tiedotteita ja viljelijäkoulutuksia. Viljelijäkoulutuksia järjestettiin ajankohtaisista tuki- ja ilmoitusasioista pitkin vuotta. Viljelijät osallistuivat koulutuksiin kiitettävästi.

Alkuvuodesta työllistivät eläintukihaku, poikkeuksellisesti toimeenpantu ympäristökorvauksen täydennyslaki, kiertotaloudesta ja kasvipeitteisyydestä tehdyt syysilmoitukset sekä ennen kaikkea uusi satelliittivalvonta. Maaseutupalvelut sai ratkottavakseen noin 1.000 satelliittikuvatulkintaa erityyppisistä kasvipeitteisyyslajeista, säilytysajoista, viljelykasveista ja tuotantovaatimuksen täyttymisestä. Maatalouden tukihakemuksia käsiteltiin 4.393 kappaletta. Tukia maksettiin yhteensä 32,3 miljoonaa euroa.

Saloon kohdistunut maataloustukihaun laadunvalvonta työllisti kesän ja loppuvuoden aikana sekä viljelijöitä että hallintoa. Laadunvalvonta aiheutti runsaasti Vipumobiilin kuvauspyyntöjä, lisäselvityksiä ja hallinnon tarkastuksia. Yhteensä Salon maaseutupalvelut saivat selvitettäväkseen noin 1.000 hallinnan tarkastusta.

Hukkakaura-, hirvieläin- ja petoeläintarkastukset sekä Salon kaupungin peltojen vuokraustoiminta sujuivat hyvin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Ruokaviraston haasteet tukisovelluksen kehitystyössä hidastivat asioiden käsittelyä kunnan maataloushallinnossa. Tukisovelluksen tekniset toiminnot valmistuivat viiveellä ja aiheuttivat kuntien maaseutupalveluille entistäkin tiukemmat määräajat töiden tekemiseen. Epävarmuustekijöistä huolimatta maaseutupalvelut onnistuivat velvoitteissaan ja tuet maksettiin ennakkotietojen mukaisesti määräpäivinä.

Riskejä aiheuttivat myös henkilöstövaihdokset tukivuoden aikana pienen henkilökuntamäärän sisällä. Vaihdot tapahtuivat kuitenkin onnistuneesti.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7300 Maaseutupalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	323 000	1 359	324 359	349 596	-25 237	107,8	350 442
Tuet ja avustukset	0	1 359	1 359	1 674	-315	123,2	0
Muut toimintatuotot	323 000	0	323 000	347 922	-24 922	107,7	350 442
Toimintakulut	-305 453	-2 441	-307 894	-285 514	-22 379	92,7	-274 484
Henkilöstökulut	-253 533	0	-253 533	-260 635	7 102	102,8	-246 047
Palkat ja palkkiot	-207 312	0	-207 312	-209 987	2 675	101,3	-199 855
Henkilösivukulut	-46 221	0	-46 221	-50 647	4 426	109,6	-46 192
Eläkekulut	-40 333	0	-40 333	-43 744	3 411	108,5	-38 864
Muut henkilösivukulut	-5 888	0	-5 888	-6 904	1 016	117,2	-7 328
Palvelujen ostot	-19 080	-2 441	-21 521	-12 890	-8 630	59,9	-8 314
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 390	0	-2 390	-681	-1 709	28,5	-765
Avustukset	-3 000	0	-3 000	0	-3 000	0,0	0
Muut toimintakulut	-27 450	0	-27 450	-11 308	-16 142	41,2	-19 359
Toimintakate	17 547	-1 082	16 465	64 082	-47 616	389,2	75 957

7000 Rakennus ja ymp.valvonta	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Vuosikate	17 547	-1 082	16 465	64 082	-47 616	389,2	75 957
Tilikauden tulos	17 547	-1 082	16 465	64 082	-47 616	389,2	75 957
Tilikauden ylijäämä (alij.)	17 547	-1 082	16 465	64 082	-47 616	389,2	75 957

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Maaseutuyksikkö					
Neuvonta ja tukien hallinnointi					
Asiakkaat (maatilat)	770		770	780	780
Kulut €	302 710	2 408	305 118	285 911	272 549
€/asiakas	393		396	367	349
Vakinaista henkilöstöä	3,9		3,9	3,9	3,9
Tuotot €	0	1 342	1 342	2 065	1 137
Maanvuokraus					
Kulut €	7 209	33	7 242	5 523	5 878
Vakinaista henkilöstöä	0,1			0,1	0,1
Tuotot €	323 000	17	323 017	347 530	349 304
Tilastotiedot					
Luopumis- ja sukupolvenvaihdoseläkehak./koko tilan hallinnan siirrot	Lukumäärä			15	16
Maataloustukea hakeneita tiloja	Lukumäärä			757	780
Aktiivitulojen lukumäärä	Lukumäärä			757	780
Keskimääräinen peltoala	Hehtaari			72,65	70,51
Tukihakemukset ja ilmoitukset	Lukumäärä			4 393	4 340

6. Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 505 700	31 768	1 537 468	1 419 234	118 234	92,3	1 323 688
Myyntituotot	432 700	0	432 700	414 020	18 680	95,7	400 626
Maksutuotot	750 000	0	750 000	613 001	136 999	81,7	557 532
Tuet ja avustukset	0	31 768	31 768	44 291	-12 522	139,4	15 089
Muut toimintatuotot	323 000	0	323 000	347 922	-24 922	107,7	350 442
Toimintakulut	-3 226 282	-58 377	-3 284 659	-3 089 403	-195 256	94,1	-2 759 095
Henkilöstökulut	-2 636 352	-35 531	-2 671 883	-2 593 858	-78 025	97,1	-2 328 864
Palkat ja palkkiot	-2 128 027	-29 542	-2 157 569	-2 068 193	-89 376	95,9	-1 862 643
Henkilösivukulut	-508 325	-5 989	-514 314	-525 665	11 351	102,2	-466 221
Eläkekulut	-448 481	-5 989	-454 470	-456 526	2 056	100,5	-395 197
Muut henkilösivukulut	-59 844	0	-59 844	-69 139	9 295	115,5	-71 024
Palvelujen ostot	-445 160	-22 846	-468 006	-386 091	-81 916	82,5	-321 305
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 440	0	-28 440	-24 598	-3 842	86,5	-24 427
Avustukset	-23 000	0	-23 000	-21 060	-1 940	91,6	-14 987
Muut toimintakulut	-93 330	0	-93 330	-63 797	-29 533	68,4	-69 511
Toimintakate	-1 720 582	-26 609	-1 747 191	-1 670 169	-77 021	95,6	-1 435 407
Vuosikate	-1 720 582	-26 609	-1 747 191	-1 670 169	-77 021	95,6	-1 435 407
Tilikauden tulos	-1 720 582	-26 609	-1 747 191	-1 670 169	-77 021	95,6	-1 435 407
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 720 582	-26 609	-1 747 191	-1 670 169	-77 021	95,6	-1 435 407

7. Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 505 700	31 768	1 537 468	1 468 589	68 880	95,5	1 383 193
Myyntituotot	432 700	0	432 700	414 670	18 030	95,8	400 951
Maksutuotot	750 000	0	750 000	661 706	88 294	88,2	616 712
Tuet ja avustukset	0	31 768	31 768	44 291	-12 522	139,4	15 089
Muut toimintatuotot	323 000	0	323 000	347 922	-24 922	107,7	350 442
Toimintakulut	-3 344 230	-58 377	-3 402 607	-3 212 631	-189 977	94,4	-2 877 886
Henkilöstökulut	-2 636 352	-35 531	-2 671 883	-2 593 858	-78 025	97,1	-2 328 864
Palkat ja palkkiot	-2 128 027	-29 542	-2 157 569	-2 068 193	-89 376	95,9	-1 862 643
Henkilösivukulut	-508 325	-5 989	-514 314	-525 665	11 351	102,2	-466 221
Eläkekulut	-448 481	-5 989	-454 470	-456 526	2 056	100,5	-395 197
Muut henkilösivukulut	-59 844	0	-59 844	-69 139	9 295	115,5	-71 024
Palvelujen ostot	-516 148	-22 846	-538 994	-459 496	-79 498	85,3	-391 648
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 440	0	-28 440	-26 280	-2 160	92,4	-25 830
Avustukset	-23 000	0	-23 000	-21 060	-1 940	91,6	-14 987
Muut toimintakulut	-140 290	0	-140 290	-111 937	-28 353	79,8	-116 558
Toimintakate	-1 838 530	-26 609	-1 865 139	-1 744 042	-121 097	93,5	-1 494 693
Vuosikate	-1 838 530	-26 609	-1 865 139	-1 744 042	-121 097	93,5	-1 494 693
Tilikauden tulos	-1 838 530	-26 609	-1 865 139	-1 744 042	-121 097	93,5	-1 494 693
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 838 530	-26 609	-1 865 139	-1 744 042	-121 097	93,5	-1 494 693